

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår ref:
22/00709-1

Saksbehandler:
Rune Gulbrandsen

Dato:
9. september 2022

Barns rettigheter under streiken

Barneombudet ber Kunnskapsdepartementet innhente oversikt over hvordan skolestreiken påvirker elevenes rettigheter.

Barneombudet vil uttrykke sin bekymring for hvilke konsekvenser skolestreiken har for elever i sårbare situasjoner. Dette kan omfatte barn som lever i vanskelige hjemmeforhold, som har høyt skolefravær allerede, som har behov for spesiell tilrettelegging i skolehverdagen eller er avhengig av personell på skolen for å få hjelp med psykiske vansker.

Streiken har nå vart i flere uker og stadig flere elever blir rammet. Barneombudet blir kontaktet av fortvilte elever og foreldre som opplever situasjonen som vanskelig. Det er svært alvorlig at elever igjen går glipp av viktig undervisning etter to år med pandemi. Det er uvisst hvilket tilbud som nå gis til barn som er i sårbare situasjoner, hvor mye undervisning elevene går glipp av og hvorvidt skoler holdes åpne for elever eller ikke.

Barns rettigheter

Barn og unges rett til utdanning er nedfelt både i Grunnlovens § 104 og i FNs barnekonvensjon artikkel 28. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon bestemmer at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle saker som vedrører barn. Skolegang er også viktig for å ivareta barns psykiske helse og deres utvikling, jfr. barnekonvensjonens artikkel 24 om barns rett til helse og barnekonvensjonens artikkel 6 om rett til best mulig utvikling.

Koronapandemien har vist oss at det er behov for økt kunnskap i forvaltningen om barns grunnleggende rettigheter, og hvordan disse skal være med i vurderingen av tiltak som skal iverksettes. Det er viktig at myndighetene i den nåværende situasjonen, med en streik som går ut over flere og flere barn og unge, sikrer at det gjøres en god barnerettighetsvurdering som basis for konklusjoner og eventuelle tiltak regjeringen gjør knyttet til streiken.

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo

Alvorlige konsekvenser for barn og unge

Forskning har vist oss at stengte skoler under koronapandemien har hatt størst konsekvenser for de barn og unge som har utfordringer fra før. Det kan bety at barn og unge som ikke hadde det bra før, nå risikerer å få det enda verre.

Sårbarhet hos barn og unge kan skyldes at de selv har behov for ekstra oppfølging, at familien er i en sårbar situasjon, eller en kombinasjon av dette. Konsekvensene av å ikke kunne være på skolen kan bli store. For de fleste vil det føre til tapt kunnskap og vansker med å komme i mål med pensum. For noen kan det resultere i utenforskap, ensomhet eller psykiske vansker, andre vil kanskje få vansker med å komme tilbake til skolen igjen når den åpner. Det legges nå igjen en ekstra byrde på ungdommer i sårbare situasjoner. Koronapandemien viste oss at skolene utgjør et slags «nav» for andre tjenester til barn, og at da skolene ble stengt, falt også de andre tilbudene fra.

Innhenting av en oversikt kan gjøres ved å ta i bruk de rammene som ble satt av koordineringsgruppen for sårbare barn under koronapandemien. En slik oversikt vil kunne gi viktig informasjon om konsekvensene av streiken, og danne grunnlag både for vurdering av tiltak på kort sikt, og for oppfølging av elevene når de igjen er tilbake på skolen.

Med vennlig hilsen

Inga Bejer Engh
barneombud

Rune Gulbrandsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

Mottakerliste

Kunnskapsdepartementet (KD)

Kopimottakerliste

Utdanningsforbundet
KS - Kommunesektorens organisasjon
Norsk lektorlag
Skolenes landsforbund

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo